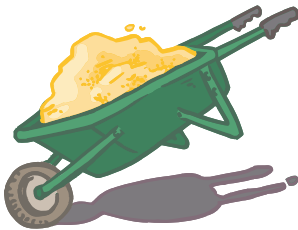

A vivenda

Substantivos**Construción da casa**

alicerces [cimentos]
 area
 barracón
 bloque
 cachote
 carreta [carretilla]
 carretilla [carreta]

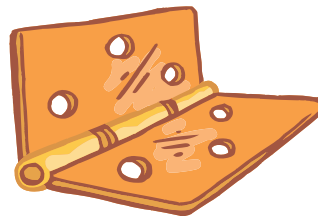
cascallo [entullo]
 cemento
 cimentos [alicerces]
 cinta [fita]
 colector de cascallo
 elevador
 entullo [cascallo]
 escada [escala]
 escala [escada]
 estada
 esteo [pontón, puntal, ten-
 temozo]
 firme [pavimento]
 fita [cinta]
 formigón
 formigoneira
 guindastre
 ladrillo
 maseira
 montacargas
 pavimento [firme]
 pedra
 placa
 polea [roldana]
 pontón [puntal, esteo, ten-
 temozo]

puntal [esteeo, pontón, ten-
 temozo]
 rede de protección
 roldana [polea]
 silo
 tella
 tentemozo [puntal, esteo,
 pontón]
 trabe

A casa por fóra

alboio [alpendre]
 aldraba [batedor, chamador,
 petador]
 alpendre [alboio]
 antena
 antepeito [peitoril]
 azotea [eirado, terraza]
 balaústre
 balcón
 batedor [aldraba, chamador,
 petador]
 batente
 beirado
 beiril
 bisagra [palmela, gonzo]
 bocal
 bufarda [fachinelo]
 cabazo [hórreo, piorno]
 cachote
 caixa do correo
 campaña
 cancela
 canlón
 caravilla [cavilla]
 catavento [viraventos]
 cavilla [caravilla]
 cerradura [pechadura, fe-
 chadura]
 chamador [batedor, peta-
 dor, aldraba]
 cheminea
 claraobio [lumieira]

contra [contraventá]
 contraforte [machón]
 contraporta
 contraventá [contra]
 cornixa
 corte
 cristal [vidro]
 cubrición [lumieira, lintel,
 padieira]
 eirado [azotea, terraza]
 enreixado
 escada [esqueira]
 escaleira
 escalinata
 esqueira [escada]
 fachada
 fachinelo [bufarda]
 fechadura [cerradura, pe-
 chadura]
 ferrollo [pasador]
 fiestra [ventá, xanela]
 gateira [poxigo, trapela]
 gonzo [palmela, bisagra]

gradicela
 hórreo [cabazo, piorno]
 lastra [lousa]
 limiar [soleira]
 lintel [cubrición, lumieira,
 padieira]
 lousa [lastra]
 lousado
 lumieira [claraobio]
 lumieira [cubrición, lintel,
 padieira]
 machón [contraforte]

manubrio [picaporte]
 marco
 montante
 padieira [cubrición, lintel,
 lumieira]
 palmela [bisagra, gonzo]
 pararraios
 pasador [ferrollo]
 patín
 pechadura [cerradura, fe-
 chadura]
 peitoril [antepeito]
 persiana
 petador [aldraba, batedor,
 chamador]
 picaporte [manubrio]
 pilastra
 pinche
 piorno [hórreo, cabazo]
 poio
 porta
 portal
 portón
 poxigo [gateira, trapela]
 reixa
 rocho
 sebe
 solaina
 soleira [limiar]
 soportal
 sumidoiro
 tapia
 tarabelo
 tellado
 terraza [eirado, azotea]
 timbre
 topete [tornachuvias]
 tornachuvias [topete]
 tornaventos
 tranqueiro
 trapela [gateira, poxigo]

Léxico

valado [valo]
valo [valado]
varanda
ventá [fiestra, xanela]
vertente
vidreira
vidro [cristal]
viraventos [catavento]
xamba
xanela [fiestra, ventá]
xardín

A casa por dentro

adega [bodega]
alcoba [dormitorio, cuarto]
andar [planta]
arquitrabe
ascensor
aseo [cuarto de baño]
azulexo
banzo [chanzo, paso]
bodega [adega]
cambota
chan
chanzo [banzo, paso]
cheminea
cociña
columna
comedor
corredor
corte
cuarto [peza, estancia]
cuarto [dormitorio, alcoba]
cuarto de baño [aseo]
cubrición [lintel, lumieira, padieira]
descanso [relanzo]
despensa
dormitorio [alcoba, cuarto]
escaleira
esquina [recanto]
estancia [cuarto, peza]
faiado [faio]
faio [faiado]
fogar [lar, lareira]
friso
galería
gramalleira
lar [lareira, fogar]
lareira [lar, fogar]

medianeira [medianil]
medianil [medianeira]
parede
pasamáns
paso [chanzo, banzo]
peza [cuarto, estancia]
pontón
piar
piso
planta [andar]
planta baixa
recanto [esquina]
recibidor
relanzo [descanso]
rodapé [zócolo]
salón
salón comedor
sobrado
soto
tabique
teito
teitume
trabe [viga]
viga [trabe]
zócolo [rodapé]

Cociña: utensilios

abrelatas

aceiteira
azucreiro
baeta
bandexa
báscula
billa
bote
botella

cacharro [tarro]

caldeiro do lixo
cazarola [cazola]
cazo
cazola [cazarola]
coador
coitelo
copa
crebanoces
cuberto
culler
culleriña
cullerón [garfelo]
cunca
embude [funil]
ensaladeira
escarvadentes
eskorredoiro
escumadeira
estropallo
filloeira
fogón
fonte
friameira
froiteiro
funil [embude]
gardamanteis
garfelo [cullerón]
garfo
grella
louza
mandil [mantelo]
manopla
mantel
mantelo [mandil]
mazo
mesado
morteiro
ola [pota]
ola de presión
oveira
paella
paneira
pano [trapo]
pano de mesa
pasador de puré
pementeira
pinzas
pota [ola]

pote
prato chan
prato fondo [prato sopeiro]
prato de sobremesa
prato sopeiro [prato fondo]
pousavazos
pucheiro
queixeira
relador
rolo
rolla [tapón]
sacarrollas
saleiro
salseira
sopeira

táboa
talladeira
tapadeira [testo]
tapón [rolla]
tarro [cacharro]
termo
tesoiras
testo [tapadeira]
teteira
tixola
trapo [pano]
trinchante
vaixela
vasilla
vaso
vertedoiro
vinagreira
xerra

Cociña: mobles

alzadeiro [cunqueiro]
armario [despensa]
artesa [maseira]
banqueta
botelleiro
cadeira
cantareiro
chineiro

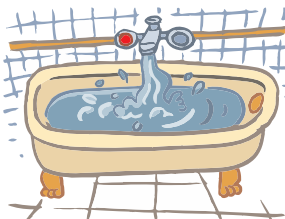
cunqueiro [alzadeiro]
despensa [armario]
hucha
lacena
maseira [artesa]
mesa
tallo

Cociña: electrodomésticos

acendedor [chisqueiro]
batedor
cafeteira
chisqueiro [acendedor]
cociña
conxelador
espremador
extractor
fervedor
fornelo
forno
frigorífico [neveira]
frixideira
iogureira
lavalouza
licuadora
microondas
muiño do café
neveira [frigorífico]
picadora
quentador
relador
sandwicheira
torrador
xeadeira

Cuarto de baño: mobles e pezas

alfombra de baño
azulexos
bañeira

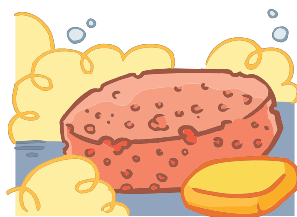

baño
bidé
billa
biombo

cadea
cisterna
cortina
desaugadoiro
ducha
espello
inodoro [váter]
lavabo
portarrolos
tapón
toalleiro
vasoira do inodoro
váter [inodoro]
xaboeira

Cuarto de baño: utensilios e electrodomésticos

báscula
brocha
caixa de urxencias
cepillo das uñas
cepillo do pelo
cepillo dos dentes
coitela [folla]
dentífrico
depiladora
desodorizante
escuma de afeitar
esponxa

estoxo de aseo [necesar]
folla [coitela]
loción
máquina de afeitar
maquiniñas de afeitar
necesar [estoxo de aseo]
ouriñal [penico]
papel hixiénico
pasta dos dentes
peite
penico [ouriñal]
secador de man
toalla
xabón
xampú
xel

Cuarto de servizo: utensilios e accesorios

caldeiro
canastro
deterxente
escada
fregona
lavadoiro
lixivia
pano
pinzas
plumeiro
prendedores
recollector do lixo
suavizante
táboa de pasar
tendal [trandeira]
trandeira [tendal]
vasoira

Cuarto de servizo: electrodomésticos

aspirador [aspiradora]
aspiradora [aspirador]
enxugadora [secadora]
ferro de pasar
lanterna
lavadora
secadora [enxugadora]

Dormitorio: utensilios e accesorios

alfombra
almofada [cabezal]
almofadón
cabezal [almofada]
cobertor
colcha
colchón
cortina
coxín
edredón
espertador
funda
lámpada
manta
percha
persianas
plafón
quinqüé
saba

Léxico

tulipa
xergón
xoieiro

Dormitorio: mobles

armario [roupeiro]
armario de parede
berce
biombo
butaca
cadeira
caixón [gabeta]
cama
cómoda
coqueta
espello
estante [andel]
gabeta [caixón]
mesa de cabeceira [mesa de noite]
mesa de noite [mesa de cabeceira]
roupeiro [armario]
tallo
toucador

Salón comedor: utensilios e accesorios

altofalante
cadea musical
cadro
candeeiro
cinzeiro
cortina
coxín
cristalaría
cubertaría
floreiro
leña
parafaíscas [paramuxicas]
paramuxicas [parafaíscas]
puf
reloxo de parede
revisteiro
tapete
televisión

vídeo

Salón comedor: mobles
andel [estante]

Léxico

A vivenda

aparador
bufete
butaca
cadeira
canapé
cantoneira
cheminea
chineiro
diván
estante [andel]
lámpada de mesa

lámpada de pé
librería
mesa de centro
mesa de comedor
mexedor
moble bar
moble de parede
sofá
sofá cama
terno [tresillo]
tresillo [terno]
velador
vitrina

Adxectivos

abandonado/a

aberto/a
aireado/a
alugado/a
amplo/a [espazoso/a]
asollado/a [solleiro/a]
avesío/a [sombrio/a]
cerrado/a
claro/a
cómodo/a [confortable]
deshabitado/a
desocupado/a
deteriorado/a
escuro/a
espazoso/a [amplo/a]
estreito/a
habitado/a
libre
lúgubre
luminoso/a
novo/a
ocupado/a
ruidoso/a
ruinoso/a
solleiro/a [asollado/a]
sombrio/a [avesío/a]
vello/a

Verbos

abrir
acender [prender]
alicerzar [cimentar]
alisar

aloxar[se]
alugar
amañar [arranxar]
apagar
aparafusar
apisoar
apontoar [estear, apuntalar]
apuntalar [estear, apontoar]
arranxar [amañar]
atancar
avariar [estragar]
azulexar
bater [petar, chamar]

brunir [puír]
calear [encalar]
carretar
cerrar [pechar, fechar]
chamar [bater, petar]
cimentar [alicerzar]
construír
curvar [empenar, pandar]
derrubar [derruír]
derruír [derrubar]
embaldosar
empenar [curvar, pandar]

encalar [calear]
entornar
entreabrir
estear [apontoar, apuntalar]
estragar [avariar]
desafiuzar
deshabitar
fechar [pechar, cerrar]
gornecer [guarnecer]
guarnecer [gornecer]
habitar
ladrillar
levantar
pandar [curvar, empenar]
pavimentar
pechar [cerrar, fechar]
petar [bater, chamar]
pintar
prender [acender]
puír [brunir]
recebar
retellar
timbrar
tradear
vernizar

Actividades

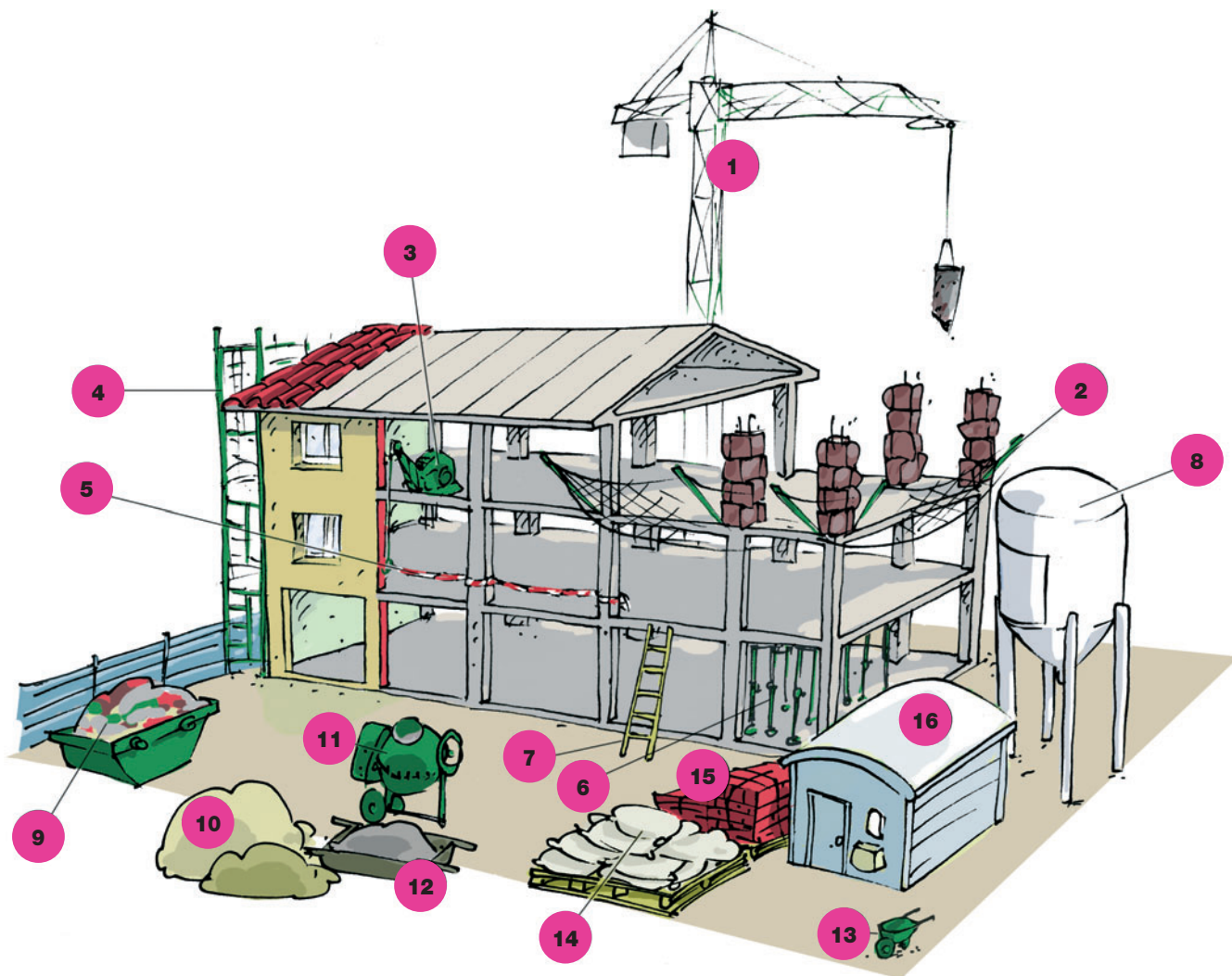
1. Selecciona entre estas palabras as que se corresponden con cada unha das definicións posteriores.

*escaldazo - escaleira - esquimó - esqueira - escalada
escalinata - escalope - escaleno - escafandro - escada*

- Construción formada por unha serie de pasos ou chanzos que serve para subir ou baixar por ela. →
- Serie de escaleiras, máis ou menos monumental, normalmente con balaústres e construída na entrada ou no vestíbulo dun edificio. →
- Escaleira de man formada por dúas barras paralelas, ligadas por travesas que serven de chanzos. →
- Escaleira rústica que se fai nun cómaro ou nun valo con pedras salientes ou pequenos buracos. →

2. Localiza na sopa de letras silábica as palabras que designan as partes numeradas desta casa en construción. Despois asocia cada parte ao seu número.

A vivenda

LI	OU	TO	GUIN	A	PUN	AM	FOR	PO
XO	MEN	ZA	RE	DAS	RUS	TAL	MI	E
CE	FRI	A	DE	ES	TRE	AS	GO	LE
CO	LEC	TOR	DE	CAS	CA	LLO	NEI	VA
LA	VOU	BA	PRO	CIN	RRE	DA	RA	DOR
DRI	AN	RRA	TEC	CHU	TA	SEI	ÑU	GA
LLO	PU	CON	CION	ES	MA	SI	LO	EU

1.	5.	9.	13.
2.	6.	10.	14.
3.	7.	11.	15.
4.	8.	12.	16.

Actividades

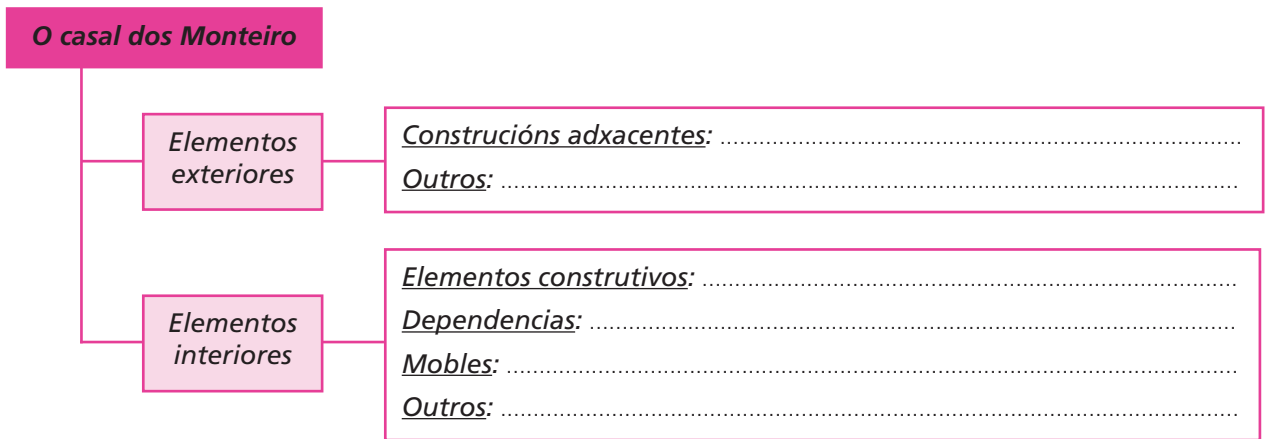
3. Le este texto e completa o esquema que che ofrecemos sobre os elementos e as partes da casa que se describen nel.

A Carballeira é un lugar da parroquia de Riba, no concello da Laracha. Ata alí chega unha pista estreita e desigual que se detén no vello casal dos Monteiro e empalma cun camiño de carros que se parte máis adiante cara á carballeira dos Monteiro e cara ao val de Riba.

O casal é un edificio de pedra de cantería con dous andares. No inferior están a cociña coa lareira, a corte para as vacas e un forno para facer o pan que xa hai anos abandonou o seu uso primeiro. Arriba, os dormitorios, de camas anchas cubertas por colchas de liño branco; un comedor presidido por un relevo prateado da Última Cea e algunhas fotos vellas e repintadas, cunha mesa grande de castiñeiro no centro da peza; e un cuarto de baño. Desde un extremo do corredor sóbese para o faiado, onde non hai máis ca teas de araña, anacos de tella e as trabes e puntais de madeira encouzada que sosteñen o tellado.

Fóra, do lado da corte, un alpendre tamén de pedra, onde se garda a herba seca desde o chan ata a cuberta; leña para o lume, o carro das vacas... Das súas paredes de táboas penduran toda sorte de ferramentas, aparellos e curiosidades en espera de atopar algún uso efectivo. Fronte á fiestra da cociña, o lavadoiro; e máis aló, da outra banda do alpendre, o cabazo e a horta arrodeada por unha muralla cuberta de hedra e de silvas.

Xurxo Borrazás, *Criminal*

4. Reescribe estas oracións corrixindo os castelanismos que conteñen.

- Os obreiros que subiron ao andamio están a montar os canalóns da casa.

.....

- Meu avó ten que descansar no rechán da escaleira porque os peldaños son moi altos.

.....

- Abre a nevera e colle o xamón que hai na fiambreira.

.....

- Deixaches aberto o grifo do lavabo e o bote de desodorante sen tapar.

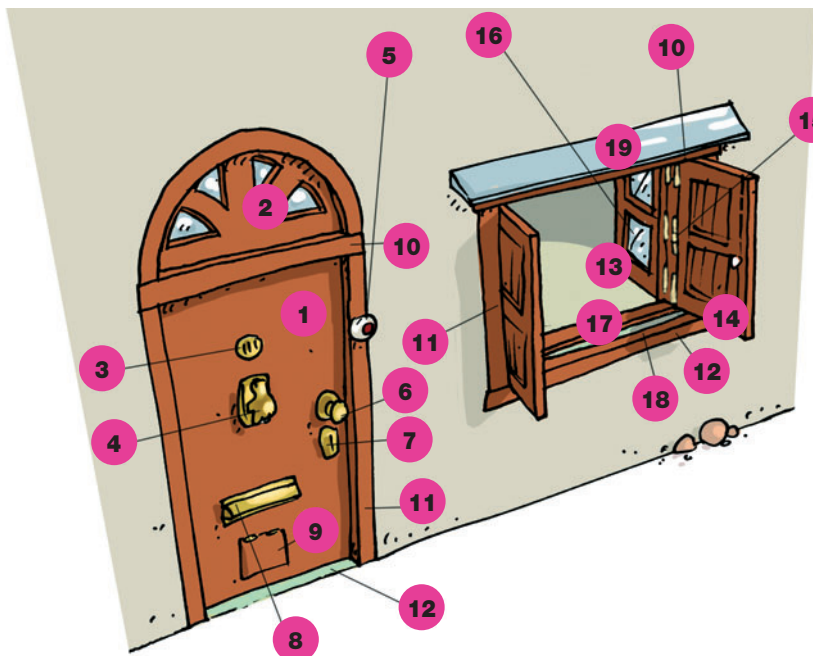
.....

- Hai que lavar esas tazas á man porque o lavavaxillas está avariado.

.....

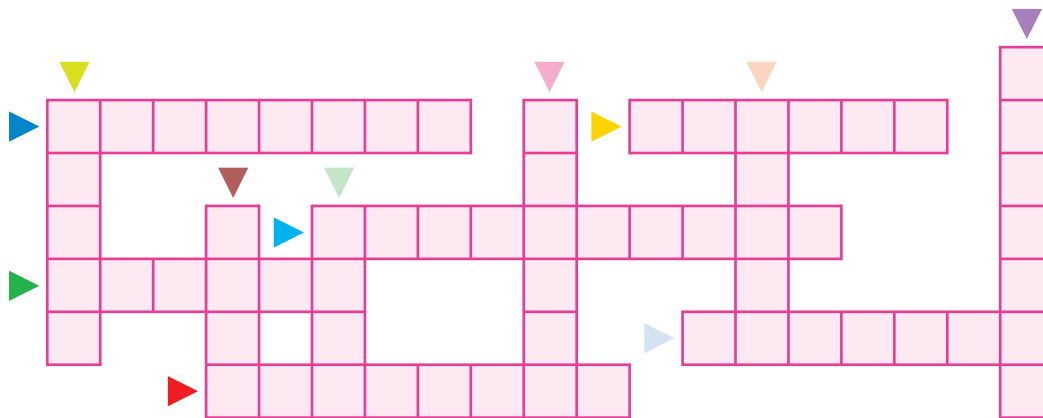

5. Observa estes debuxos dunha porta e dunha fiestra e identifica, co número correspondente, o nome das súas partes.

aldraba →	caixa do correo →
bisagra →	tornachuvias →
porta →	picaporte →
gradicela →	contraventá →
beiril →	poxigo →
timbre →	pechadura →
vidro →	marco →
fiestra →	limiar →
lintel →	montante →
xamba →	

6. Resolve este encrucillado que xira arredor de diferentes tipos de mobles.

▶ Moble de cociña, con portas e andeis interiores, onde se adoitan gardar alimentos, potas, louza... ▶ Compartimento en forma de caixa corrediza, encaixado nun moble e que serve para gardar diversos obxectos. ▶ Asento con brazos asentado sobre dous arcos para mexerse. ▶ Moble adaptado na súa forma a unha esquina ou recanto da casa.	▶ Moble para durmir ou repousar que comprende unha armazón de madeira ou ferro, colchón, almofada... ▶ Moble articulado feito de follas de madeira fina e revestidas con papel, tecido ou coiro, que se usa para dividir un espazo. ▶ Moble que consiste nunha táboa horizontal sostida por un ou varios pés, que se usa para comer, estudar... ▶ Cama de neno pequeno, que se pode abanar.	▶ Moble que consiste nunha mesa con espello usada para asearse, enfeitarse, peitearse... ▶ Pequeno asento rústico de madeira para unha persoa, sen respaldo e con tres ou catro patas. ▶ Asento para unha soa persoa con respaldo e con ou sen brazos. ▶ Moble onde se gardan as cousas para o servizo da mesa.

A vivenda

7. Identifica, por escrito, as dez diferenzas entre estes dous debuxos.

Diferenzas

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

8. Relaciona cada frase feita co seu significado.

Frases feitas

- A. Pasarlle o sol pola porta (a alguén).
- B. Escornarse contra as paredes.
- C. Ter tellado de vidro.
- D. Non ter leito nin teito.
- E. Facerlle a cama (a alguén).

Significados

- Ser pobre, carecer de todo.
- Perder unha boa oportunidade.
- Preparar en segredo unha trampa ou vinganza.
- Facer un grande esforzo inutilmente.
- Ser vulnerable por non ter boa reputación.